

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 319
van **WIM VERHEYDEN**
datum: 26 mei 2021

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR,
DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Cultuurparticipatie jongeren - Incentives

Alle 18-jarigen in Frankrijk krijgen 300 euro om uit te geven aan boeken, muziek, films, videogames, tentoonstellingen, concerten of andere culturele activiteiten. Daar wordt dit jaar 80 miljoen euro voor vrijgemaakt. De zogenoemde cultuurpas is twee jaar geldig en toegankelijk via een app. Het is de bedoeling om jongeren die hebben geleden onder de coronapandemie weer wat perspectief te geven.

1. Is de minister van plan om soortgelijke maatregelen in Vlaanderen te treffen?
2. Zo ja, wat zullen deze maatregelen concreet inhouden?
3. Is daarvoor budget vrijgemaakt?
4. Zal de minister initiatieven nemen om jongeren aan te zetten om aan cultuurbeleving te doen en op deze wijze de noodlijdende cultuursector te ondersteunen?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 319 van 26 mei 2021

van **WIM VERHEYDEN**

1. De Pass Culture die in Frankrijk werd geïntroduceerd, was geïnspireerd op de Bonus Cultura die men enkele jaren geleden in Italië lanceerde. Tot op heden, overtuigen geen van beide systemen echter om in Vlaanderen gelijkaardige initiatieven te nemen.

Enerzijds was er in beide landen heel wat kritiek op het cultuurcheque-systeem. Een dergelijk systeem opzetten, blijkt (technisch) erg complex en sorteerde ook onbedoelde neveneffecten (namelijk verhandeling van de cultuurcheques).

Anderzijds focust een dergelijke maatregel eenzijdig op financiële drempels. Er is meer nodig dan centen om jongeren te laten participeren aan cultuur. Kennen ze de weg naar de culturele plekken? Spreekt het aanbod hen aan? Is het bereikbaar? Kunnen ze uit een sociaal netwerk putten? Bovenal voor kwetsbare jongeren zijn deze drempels doorslaggevend. Verhoogt de stimulans van een cultuurcheque dan niet onmiddellijk het mattheuseffect? Zullen zulke cheques niet vooral terechtkomen bij jongeren die al actieve cultuurparticipanten zijn? Om elke jongere te kunnen bereiken, is er bemiddeling nodig op diverse vlakken.

Daarnaast weten we uit wetenschappelijk onderzoek dat we, als we iedereen de kans willen geven om levenslang en levensbreed te participeren, expliciet moeten inzetten op cultuureducatie bij jongeren, zowel in de formele als niet-formele context. Culturele competenties geven kinderen en jongeren een kompas en dragen bij tot de persoonlijke, maatschappelijke en sociale ontwikkeling. Naast de school en de vrije tijd speelt ook de gezinscontext een cruciale rol.

Een systeem van cultuurcheques mag de jongere niet herleiden tot cultuurconsument. Jongeren zijn ook actief bezig met het creëren van cultuur, zijn op zoek naar podia en plekken om zich te tonen en zijn actief achter de schermen. Ik denk dat we vanuit het cultuurbeleid op een breed aantal maatregelen moeten inzetten om jongeren naar cultuur te brengen.

2. Zie mijn antwoord op vraag 1.
3. Ook hiervoor verwijs ik naar mijn antwoord op vraag 1.
4. Via de verschillende sectorale decreten voorzie ik in werkings- en projectsubsidies voor organisaties die zich richten naar jongeren en voor jonge kunstenaars.

Op basis van het Kunstendecreet van 13 december 2013 krijgen de kunstenuorganisaties die expliciet inzetten op de participatiefunctie en creatie- en productiehuizen met een educatieve dienst, subsidies voor hun werking waarin jongeren een centrale plek krijgen. Zoals in de Strategische Visienota Kunsten staat vermeld, zal de inzet voor kinderen en jongeren een van de vijf aandachtspunten zijn om project- en werkingssubsidies te beoordelen.

Ook verschillende erfgoedorganisaties, die op basis van het Cultureelerfgoeddecreet van 24 februari 2017 werkingssubsidies ontvangen, richten zich in en met hun

educatieve werking en participatieve aanpak tot jongeren. Ook in de Strategische Visienota Cultureel Erfgoed noem ik de kinderen en jongeren al een essentiële doelgroep en benadruk ik het belang van cultuureducatie.

Op basis van het decreet van 22 december 2000 betreffende de amateurkunsten ondersteun ik negen disciplinaire organisaties waarbij jongeren voor individuele ondersteuning of talentontwikkeling terecht kunnen. Ik reken ook de circusateliers en -werkingen tot cultuurplaatsen die ik met werkingssubsidie ondersteun en waar jongeren terecht kunnen die zich in de circuscultuur willen onderdompelen of die zich verder willen ontwikkelen.

Op basis van het decreet van 7 juli 2017 houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk krijgen organisaties die met een cultureel en cultuureducatief aanbod met en voor jongeren aan de slag gaan, werkingssubsidies.

Ik lanceerde recent opnieuw een oproep voor beurzen voor het doorgeven van vakmanschap door middel van het meester-leerlingtraject. Jongeren die zich hiervoor willen inschrijven, krijgen door middel van een beurs kansen om van een meester een vak of een ambacht te leren.

Samen met de Vlaamse minister van Onderwijs werk ik aan een Leesoffensief, waarin we onze gezamenlijke inspanningen vastleggen om bij jongeren het lezen te bevorderen.

Verder besteed ik aandacht aan het zichtbaar maken van het vrijetijdsaanbod, bijvoorbeeld in de UiTdatabank. Intussen lanceerde publiek vzw een nieuw jongeren platform [UiTX](#) waar jongeren activiteiten kunnen zoeken op basis van hun locatie. UiTX ondersteunt EYCA, de European Youth Card Association. Dat is een app (vroeger een pas) waarin je voordelen en kortingen ontdekt, bovenal voor culturele activiteiten. Niet alleen in Vlaanderen en Brussel, maar in meer dan 30 landen.

Tot slot neemt ook minister Dalle initiatieven die jongeren aanzetten tot cultuurbeleving.

De vierde prioriteit in het Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan gecoördineerd door minister Dalle, is 'Vrijetijdsbesteding voor Allen'. Deze prioriteit pleit ervoor dat cultuur en ruimte om te experimenteren en informeel te leren, vrije tijd in de brede zin, deel van het leven van alle kinderen en jongeren moeten uitmaken. Vrije tijd geeft immers kansen tot zelfontplooiing, verbinding en betrokkenheid bij anderen, de buurt en de samenleving. Het Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan wil een breed aanbod aan zo kwaliteitsvol mogelijke vrijetijdsbeleving creëren. Het stimuleert een geïntegreerd vrijetijdsbeleid waarin de kruisbestuiving tussen sectoren centraal staat.

Op basis van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid, subsidieert minister Dalle ook zestien cultuureducatieve verenigingen die de artistieke creativiteit van de jeugd stimuleren.

Door middel van de driejarige projectsubsidies in het decreet van 22 december 2017 houdende de subsidiëring van bovenlokaal jeugdwerk, jeugdhuisen en jeugdwerk voor bijzondere doelgroepen worden geprofessionaliseerde jeugdhuisen gesubsidieerd die op de prioriteiten van het hierboven vermelde Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid inspelen. Een van die prioriteiten is de inzet op de artistieke expressie van jongeren.